

Selvhjælp, idet man gik ud fra, at vi her i Landet med den almindelige Valgret og med Obelæggelsen — kan man gerne sige — af traditionelle og patriarkalske Former ikke havde andet at bygge paa end Individets Lyst til at hjælpe sig selv, og det offentliges moralske Forpligtelse, om man vil, til at støtte disse Bestræbelser. Det var det egentlige Udgangspunkt. Dette førte man saaledes igennem, at man huggede Knuden over ved Alderdomsforsørgelsesloven paa en, som jeg ofte har tilladt mig at fremstille, efter min Mening meget uheldig Maade. Men det gik hurtigt nok, det skal jeg indrømme. Sygekassespørgsmaalet derimod løste man i Overensstemmelse med det Princip, som jeg nok tør sige, der fra forskellige Sider har været kæmpet meget alvorligt for, og det glæder mig at se, at de anerkendte Sygekasser vokse og vokse, og virkelig faa Befolkningen til selv at yde sit Bidrag, selv om den maa paalægge sig noget Savn og nogen Tvang for at opnaa et saa stort Gode, samtidig med at den faar Støtte fra det offentlige Side, saa at Bestræbelserne derved faa en officiel Anerkendelse fra Statens Side som prisværdige Anstrengelser. De to Spørgsmaal ere saaledes løste, om man vil kalde det saa. Nu er Ulykkesforsikringsspørgsmaalet tilbage. Det har jeg ganske vist i sin Tid troet var rigtigst at løse i Overensstemmelse med Sygekasselovens Princip: at hjælpe den enkelte, som vil sikre sig selv. Jeg fastholder endnu denne Opfattelse, det er efter min Mening den fundeste og rigtigste Fremgangsmaade. Men jeg kan godt se, at den har sine Vanskeligheder, og at det under trykkede økonomiske Forhold, som man for Næsten ikke i og for sig kan sige ere til Stede særlig for Arbejderne, men for Kommunerne og for andre maatte kan være vanskeligt at kombinere disse Bestræbelser paa en saadan Maade, at man faar et heldigt Resultat ud deraf. Smidlertid, hvis der ikke kommer noget ud af dette eller et lignende Forslag, vil jeg haabe, at man engang endnu vil vende tilbage til den eneste efter min Mening virkelig gode Fremgangsmaade, saa at dette Spørgsmaal maa blive løst saaledes, som Sygekassespørgsmaalet er blevet løst. Smidlertid, afvise Diskussion om et Forslag som dette kan man ikke, og det kan maatte ogsaa gaa an at vedtage et saadant Forslag for saa senere hen for de Menneskers Bedkommende, som ikke falde ind under Loven, at løse Spørgsmaalet paa den Maade, jeg har tilladt mig at angive. Derfor vil jeg paa det nuværende Standpunkt kun stille mig spørgende og tvivlende, det er en Sag, der naturligvis kan ses fra forskellige Sider.

Jeg vilde gerne have klaret det Spørgsmaal, om man virkelig med Rette kan lægge denne Byrde over paa Arbejdsgiverne i visse Erhverv og gøre det til Pligt for dem at ulykkesforsikre deres Arbejdere eller betale deres Arbejdere Følgerne af Ulykterne uden at gøre det samme over for en stor Mængde andre Erhverv. Det forekommer mig, at man derved kommer til mærkelige Konsekvenser. Vi faa, som det er fremhævet fra flere Sider, virkelig dette Forhold, at man rammer Virksomheder, som paa ingen Maade nyde nogen som helst begunstiget Stilling, men tværtimod indtage en i høj Grad ubegunstiget Stilling, idet de ingen Toldbeskyttelse have, men i deres Bedrift maa forbruge Artikler, som ere mere eller mindre toldbeskyttede, medens samtidig Virksomheder, der selv om de ikke i dette Øjeblik ere toldbeskyttede, dog maatte til næste Aar eller en hvilken som helst anden Tid kunne blive det, gaa fri, saaledes at man altsaa ser det Særlyndt, at de Virksomheder, som i en vis Retning mest kunne blive udsatte for Ublandets Konkurrence og Trykket af indenlandsk Told, blive hædrede med denne Undtagelsesstilling, at de skulle betale for deres Arbejdere, medens derimod de Virksomheder, der haade have Fordelen af Beskyttelsen og mange andre Fordele og maatte Konkurrerens Medgang, de slippe aldeles fri. (Ufbrudelse). Det ærede Medlem spørger, hvad det er for nogle. Jo, der vil jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at vi i dette Øjeblik holde Agerbrug aldeles udenfor, og hvorledes kan det ærede Medlem indestaa mig for, at det ikke kan blive toldbeskyttet? (Ufbrudelse.) Jo, det var det, jeg sagde, det maa det ærede Medlem undskylde mig. Jeg sagde, at selv om de ikke i dette Øjeblik ere toldbeskyttede, kunne de blive det til næste Aar eller til et hvilket som helst andet Tidspunkt. Hvad Agerbruget angaar, vil jeg ganske vist indrømme, at jeg ikke tror, at det i det hele og store vil have nogen saadan Fordel af Toldbeskyttelse, at det vil veje særlig til, men der kunde være mange enkelte Grene af Agerbruget, hvad enten det nu er Hesteopdræt eller lignende Specialiteter, som kunde have meget stor Fordel af en saadan Beskyttelse. Disse beskyttede Virksomheder vilde blive fritagne for denne Forpligtelse, medens Virksomheder, som staa aldeles blot i denne Henseende, komme til at bære hele Byrden. Jeg paa-staar blot, at dette Motiv med Toldbeskyttelsen gælder daarligt nok i dette Øjeblik og i hvert Fald ikke paa et senere Tidspunkt. Det forekommer mig i det hele uheldigt, at man, naar man vil reformere Tolden, saa